

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ДІЙ ЩОДО ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ – 2025

Заходи	Очікувані результати	Термін виконання
<p>1. ШКІЛЬНА ОСВІТА</p> <p>Побудова ефективної системи кар'єрного консультування, навчання і професійної підготовки молоді в період переходу від середньої до професійної (професійно-технічної) та вищої освіти</p>		
<p>1.1. Створення ефективної системи кар'єрного консультування в системі середньої освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 32 500¹ вчителів отримали нові інструменти, оволоділи новими навичками проведення занять з гендерно чутливого кар'єрного консультування для школярів і школярок - розроблено й апробовано навчальну програму з кар'єрного консультування, онлайн-заняття/курси, підготовлено 560 тренерів і тренерок з кар'єрного консультування - збільшено частку випускників і випускниць закладів загальної середньої освіти, які обрали свою нинішню професію відповідно до власних здібностей 	<p>2019–2025</p>
<p>1.2. Поширення програм STEM-освіти, волонтерства, формування м'яких навичок (soft skills) у системі формальної середньої та неформальної освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розроблено й поширено програми STEM-освіти, у тому числі популяризація STEM серед дівчат, волонтерства, формування м'яких навичок (soft skills) - понад 2 млн хлопців і дівчат здобули м'які навички (soft skills), брали участь у програмах STEM-освіти та волонтерства 	<p>2019–2025</p>
<p>1.3. Розробка та апробація програми, спрямованої на подолання гендерних стереотипів в освіті, поширення</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розроблено й апробовано програму для подолання гендерних стереотипів в освіті 	<p>2019–2025</p>

¹16 200 загальноосвітніх навчальних закладів, орієнтовно 2 представники від закладу відвідали курси

обізнаності дітей та молоді про розмаїття професій, незалежно від статі	<ul style="list-style-type: none"> - впроваджено національну інформаційну кампанію зі зміни соціальних норм і подолання стереотипів щодо професій - започатковано ініціативу День дівчат (на національному та регіональному рівні), спрямовану на збільшення екскурсій дівчат до офісів технологічних компаній 	
1.4. Посилення спроможності закладів позашкільної освіти, зокрема через проведення в місцевих громадах Днів професій, канікулярних таборів професій і професійних гуртків/центрів/лабораторій	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення частки випускників і випускниць закладів загальної середньої освіти, які обрали свою нинішню професію відповідно до власних здібностей 	2019–2025
1.5. Запровадження ініціативи «Професії без обмежень» у закладах середньої освіти й заохочення організацій і підприємств у проведенні заходу з метою ознайомлення дітей з основами професій	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення частки випускників і випускниць закладів загальної середньої освіти, які обрали свою нинішню професію відповідно до власних здібностей 	2019–2025
2. НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ Й ПЕРЕХІД ВІД НАВЧАННЯ ДО РОБОТИ Система підтримки (стажування, програми підприємництва, програми адаптації до вимог ринку праці) молоді в період переходу від навчання до роботи		
2.1. Створення системи надання послуг з кар'єрного консультування в закладах професійної (професійно-технічної) та вищої освіти	<ul style="list-style-type: none"> - створено 240 закладів кар'єрного консультування в закладах професійної (професійно-технічної) та вищої освіти, закладах неформальної освіти² - підвищено рівень комунікаційних, адаптивних навичок з формування цілей і планування майбутньої кар'єри в понад 1 млн хлопців і дівчат³ - Skills Lab «Успішна кар'єра» розпочали працювати у 20 регіонах України 	2019–2025
2.2. Удосконалення системи прогнозування освітньо-кваліфікаційних потреб ринку праці й формування	<ul style="list-style-type: none"> - внесено зміни до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування державного замовлення на 	2020–2021

²З розрахунку 10 на кожен адміністративний одиницю. На початок 2017/18 навчального року в Україні нараховувалося 661 вищий навчальний заклад та 756 професійно-технічних закладів.

³Орієнтовно: 50 осіб на місяць у кожному центрі

<p>державного замовлення на підготовку кадрів у закладах професійної (професійно-технічної) та вищої освіти через створення панелей з навичок (за окремими секторами)</p>	<p>підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів» від 15 квітня 2013 р. № 306 у частині вдосконалення процесу врахування прогнозування потреб ринку праці в підготовці кадрів при формуванні державного замовлення</p>	
<p>2.3. Запровадження обов'язкової участі роботодавців у затвердженні навчальних програм відповідно до вимог сучасного ринку праці</p>	<ul style="list-style-type: none"> - внесено зміни до нормативно-правових актів з питань посилення ролі роботодавців у затвердженні освітніх програм вищої та професійної (професійно-технічної) освіти й навчальних програм - внесено зміни щодо обов'язкової процедури акредитації роботодавців (окремих підприємств або їх асоціацій) при навчальних закладах з метою їхньої участі в розвитку навчального процесу, вдосконаленні наявних, а також у розробленні, погодженні та затвердженні нових освітніх програм - внесено зміни до нормативно-правових актів з питань посилення ролі акредитованих роботодавців у розробленні та затвердженні освітніх програм вищої та професійно-технічної освіти й навчальних програм - зменшення розриву (дисбалансу) між рівнем підготовки фахівців і фахівчинь і вимогами ринку праці - зниження рівня безробіття хлопців і дівчат з вищою та професійною (професійно-технічною) освітою - зростання частки хлопців і дівчат, які працюють відповідно до своєї освіти (як спеціальності, так і рівня) 	<p>2019–2025</p>
<p>2.4. Підвищення якості виробничої практики в професійних (професійно-технічних) та вищих закладах освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - створено інформаційний ресурс з переліком організацій і підприємств, які надають місце практики студентам професійних (професійно-технічних) та вищих закладів освіти - підвищено рівень підготовки фахівців відповідно до вимог ринку праці - зростання частки хлопців і дівчат, які працюють відповідно до свого рівня освіти та спеціальності 	<p>2019–2025</p>

<p>2.5. Запровадження виробничої практики в дистанційному форматі (онлайн-форматі) на основі вивчення кейсів організацій у вищих закладах освіти для таких спеціальностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гуманітарні науки; - соціальні та поведінкові науки; - журналістика; - управління та адміністрування. 	<ul style="list-style-type: none"> - підвищено рівень підготовки фахівців і фахівчинь відповідно до вимог ринку праці 	2019–2025
<p>2.6. Розроблення та впровадження пілотних проектів системи дуальної освіти, зокрема під час підготовки дипломних робіт</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розроблено й апробовано пілотні проекти з впровадження системи дуальної освіти - підвищено рівень підготовки фахівців і фахівчинь відповідно до вимог ринку праці - зростання частки хлопців і дівчат, які працюють відповідно до своєї освіти (як спеціальності, так і рівня) 	2019–2025
<p>2.7. Введення курсів підприємницької культури й фінансової грамотності як обов'язкових дисциплін у навчальний процес професійних (професійно-технічних) та вищих закладів освіти, систему неформальної освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - підвищено рівень знань і навичок, потрібних для створення молодіжних підприємств - збільшено кількість хлопців і дівчат, які стали підприємцями 	2019–2025
<p>2.8. Стимулювання партнерства між роботодавцями та закладами освіти</p>	<ul style="list-style-type: none"> - введено законодавчо зафіксований механізм щодо запровадження прямих і непрямих пільг роботодавцям, які інвестують кошти в систему професійної (професійно-технічної) та вищої освіти, надають робочі місця для виробничої практики і приймають на роботу випускників навчальних закладів - проведення щорічного форуму «Бізнес-університети» (як це відбувається на рівні ЄС) 	2019–2025
<p>2.9. Проведення Національного конкурсу молодіжних стартапів у рамках Європейського тижня підприємництва</p>	<ul style="list-style-type: none"> - збільшено кількість молодіжних стартапів - збільшення частки хлопців і дівчат віком 16–34 роки, які провадять підприємницьку діяльність 	2019–2025

	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення частки хлопців і дівчат віком 14–34 роки, які хочуть провадити підприємницьку діяльність 	
2.10. Створення Центрів експертизи на базі закладів вищої освіти та Центрів інновацій на базі закладів професійної освіти, де компанії працюватимуть спільно з освітніми інституціями (на прикладі голландського досвіду)	<ul style="list-style-type: none"> - розроблено нормативно-правові документи для створення центрів експертизи на базі закладів вищої освіти та центрів інновацій на базі закладів професійної освіти - розроблено пілотну модель центрів експертизи та центрів інновацій для запуску в Україні - створено 20 центрів експертизи та центрів інновацій в Україні 	2019–2025
2.11. Удосконалення системи підвищення кваліфікації викладачів і викладачок закладів професійної (професійно-технічної) та вищої освіти в профільних організаціях і підприємствах	<ul style="list-style-type: none"> - внесено зміни в наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 24.01.2013 № 48 «Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» у частині активізації участі організацій і підприємств у підвищенні кваліфікації викладачів і викладачок - поширено й відзначено нагородами найкращі практики організацій і підприємств різних форм власності з організації програм стажування та підвищення кваліфікації викладачів і викладачок закладів професійної (професійно-технічної) та вищої освіти - підвищено рівень підготовки фахівців і фахівчинь відповідно до вимог ринку праці 	2019–2025
3. РИНОК ПРАЦІ		
Забезпечення стабільності входження молодих людей на ринок праці		
3.1. Розроблення і впровадження програм професійно-трудової реабілітації, адаптації, навчання та працевлаштування молоді, яка перебуває в стані вимушеної незайнятості понад рік, не має досвіду трудової діяльності, професійної освіти	<ul style="list-style-type: none"> - розроблено й апробовано програми професійно-трудової реабілітації, адаптації, навчання та працевлаштування молоді, яка ніде не навчається і ніде не працює протягом тривалого часу, не має досвіду трудової діяльності, професійної освіти - зменшення частки молоді, яка ніде не навчається і не працює протягом тривалого часу 	2019–2025

<p>3.2 Проведення інформаційних кампаній з підвищення престижності робітничих професій</p>	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення кількості хлопців і дівчат віком 15–29 років, які навчаються у професійно-технічних навчальних закладах - збільшення частки хлопців і дівчат віком 24–34 роки, які мають професійно-технічну освіту - збільшення кількості хлопців і дівчат віком 15–35 років, які працюють за робітничими спеціальностями - зростання частки хлопців і дівчат, які працюють відповідно до своєї освіти (як спеціальності, так і рівня) - зниження рівня безробіття серед молоді 	<p>2019–2021</p>
<p>3.3 Проведення інформаційних кампаній на підтримку підприємництва серед молоді</p>	<ul style="list-style-type: none"> - підвищено рівень поінформованості хлопців і дівчат віком 14–34 роки про можливості молодіжного підприємництва - зростання частки хлопців і дівчат віком 16–34 роки, які провадять підприємницьку діяльність - збільшення частки хлопців і дівчат віком 14–34 роки, які хочуть провадити підприємницьку діяльність - Skills Lab «Власна справа» розпочали працювати у 20 регіонах України 	<p>2019–2025</p>
<p>3.4. Проведення тренінгів, хакатонів, воркшопів, ділових ігор та інших освітніх заходів з формування в молоді знань і навичок підприємницької діяльності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - зростання частки хлопців і дівчат віком 16–34 роки, які провадять підприємницьку діяльність - зростання частки хлопців і дівчат віком 14–34 роки, які хочуть провадити підприємницьку діяльність 	<p>2019–2025</p>
<p>3.5. Запровадження національних і регіональних програм залучення підприємців до підтримки й розвитку молодіжного підприємництва (створення фондів підтримки молодіжного підприємництва, менторства підприємців, проведення мотиваційних зустрічей молоді з успішними підприємцями тощо)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - зростання частки хлопців і дівчат віком 16–34 роки, які провадять підприємницьку діяльність - зростання частки хлопців і дівчат віком 14–34 роки, які хочуть провадити підприємницьку діяльність 	<p>2019–2025</p>

<p>3.6. Створення на базі Молодіжних центрів консультаційних пунктів (програми з юридичних, фінансових питань, програми особистісного зростання тощо) для молоді, яка працює</p>	<ul style="list-style-type: none"> - створено 150 консультаційних пунктів на базі Молодіжних центрів⁴ - підготовлено 450 фахівців молодіжних центрів, які надаватимуть юридичні, фінансові консультації, консультації з особистісного зростання - 1 млн⁵ хлопців і дівчат отримують консультаційну підтримку з питань зайнятості 	<p>2019–2025</p>
<p>3.7. Створення онлайн-видання інформаційного бюлетеня для молоді з питань зайнятості та самозайнятості</p>	<ul style="list-style-type: none"> - близько 2 млн хлопців і дівчат підвищать рівень поінформованості з питань кар'єрного зростання, юридичних, фінансових питань зайнятості та самозайнятості 	<p>2019–2025</p>
<p>3.8. Заохочення роботодавців, які працюють з молоддю, шляхом поширення їхніх практик й ініціатив, відзначення їх державними нагородами</p>	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення кількості організацій і підприємств, які активно впроваджують профорієнтаційні програми, програми стажування та працевлаштування молоді 	<p>2019–2025</p>
<p>3.9. Розробка й запровадження регіональних програм з повернення молоді з-за кордону</p>	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення кількості хлопців і дівчат віком 16–34 роки, які повертаються в Україну після навчання й роботи за кордоном 	<p>2019–2025</p>

День дівчат – день екскурсій та ознайомчих зустрічей школярів та студенток з технічними компаніями, що реалізується Центром «Розвиток КСВ» та Фондом ООН у галузі народонаселення. Мета заходу – заохотити дівчат обирати STEM-спеціальності для своєї майбутньої професії.

Панель з навичок – робоча група, що включає представників різних організацій для забезпечення потреб регіону та секторів в необхідних навичках та професіях. На даний час ініціатива пілотується Центром «Розвиток КСВ».

Професії без обмежень – соціальний експеримент у школах під час "нестандартного" уроку про професії у школі, на якому діти змінюють стереотипні уявлення про "хлопчачі" та "дівчачі" професії завдяки зустрічам з жінками та чоловіками, які працюють в професіях, що

⁴Орієнтовно при кожному Молодіжному центрі

⁵Орієнтовно 1000 на рік x 150 пунктів x 7 років

стереотипно сприймаються як «жіночі» або «чоловічі». На даний час ініціатива реалізується Центром «Розвиток КСВ» та Фондом ООН у галузі народонаселення.

Форум «Бізнес-університети» - ініціатива Центру «Розвиток КСВ», спрямована на обмін думками, практиками, встановлення партнерських відносин між представниками університетів і бізнесу з метою наближення освіти до потреб ринку праці.

Центри експертизи (вища освіта)/центри інноваційної майстерності (професійна освіта) - майданчик партнерства між навчальними закладами, компаніями, урядом і громадськими організаціями, з метою налагодження зв'язку між освітою та ринком праці. Центри займаються навчанням інноваційних і кваліфікованих фахівців і майстрів, сприянням «навчання протягом усього життя та своєчасній перепідготовці», пришвидшенню й підвищенню інноваційної спроможності освітніх закладів та компаній.

STEM (S - science, T - technology – E-engineering – M-mathematics) - акронім STEM вживається для позначення популярного напрямку в освіті, що охоплює природничі науки (Science), технології (Technology), технічну творчість (Engineering) та математику (Mathematics). Це напрям в освіті, при якому в навчальних програмах посилюється природничонауковий компонент + інноваційні технології.

ДО ВІДОМА:

Зайнятість молоді є актуальною проблемою для України, що демонструють статистичні показники. В країні загалом сформовано державну політику сприяння зайнятості та самозайнятості молоді. Так, у Стратегії подолання бідності до 2020 року (затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.03.2016 № 161-р.) та в планах заходів її виконання передбачено:

- проведення середньострокового прогнозування потреби у робочій силі в розрізі регіонів, видів економічної діяльності та професій;
- розвиток системи підтвердження результатів неформального професійного навчання за робітничими професіями;
- створення системи транзитних робочих місць з метою набуття молоддю досвіду;
- стимулювання роботодавців у працевлаштуванні молоді на перше робоче місце, працевлаштування осіб, осіб з малолітніми дітьми та осіб з інвалідністю;
- впровадження практики дистанційної та частково дистанційної зайнятості;
- впровадження гнучких форм зайнятості для осіб з інвалідністю, осіб, що доглядають за малолітніми дітьми чи хворими, молоді, яка навчається, жителів сільської місцевості тощо;
- розвиток молодіжного підприємництва, фермерства, сільськогосподарської кооперації та малого і середнього підприємництва на селі;

- створення на місцевому рівні мережі спеціалізованих консультаційних центрів з питань організації та ведення власної справи;
- створення загальнодержавного реєстру вакансій з вільним онлайн-доступом та актуалізацією в режимі реального часу.

У Концепції державної системи професійної орієнтації населення (Постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2008 № 842 «Про затвердження Концепції державної системи професійної орієнтації населення») і планах заходів з її реалізації передбачено розроблення та впровадження в закладах освіти курсів профорієнтаційного спрямування, створення центрів кар'єри на базі закладів освіти (консультування молоді щодо адаптації до умов ринку праці, формування навичок, затребуваних роботодавцями), залучення роботодавців до системи профорієнтаційної роботи, підвищення кваліфікації педагогічних працівників і працівниць з питань професійної орієнтації осіб у закладах освіти, популяризації професійної (професійно-технічної) освіти, сприяння розвитку професійних інтересів молоді через портал «Моя кар'єра».

Концепцією підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти (схвалена КМУ 19.09.2018 № 660-р) передбачено здійснення комплексу заходів з напрацювання моделей взаємовигідних відносин закладів освіти та роботодавців, спрямованих на забезпечення практичної підготовки здобувачів освіти до самостійної професійної діяльності та їхньої соціальної адаптації у трудових колективах, нормативно-правове й організаційне забезпечення, проведення апробації, досліджень, доопрацювання моделей та рекомендацій до широкого використання.

Підвищення рівня зайнятості є одним із шляхів досягнення Цілей сталого розвитку ООН, зокрема, Цілі 8. Гідна праця та економічне зростання. Відповідно до Національного плану досягнення Цілей сталого розвитку, одними із завдань в досягненні цієї цілі є:

Завдання 8.3. Підвищити рівень зайнятості населення.

Завдання 8.4. Скоротити частку молоді, яка не працює, не навчається і не набуває професійних навичок, у загальній чисельності осіб віком 15–24 роки з 17,7% у 2015 р. до 15,5% у 2030 р.

Завдання 8.6. Створити інституційні та фінансові можливості для самореалізації потенціалу економічно активної частини населення та розвитку креативної економіки.⁶

Національним планом дій з виконання рекомендацій, викладених у заключних зауваженнях Комітету ООН з ліквідації дискримінації щодо жінок, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 5.09.2018 № 634-р, передбачено заходи з розширення економічних можливостей жінок та подолання всіх форм дискримінації щодо жінок і дівчат.

Незважаючи на вжиті заходи, проблеми зайнятості молоді залишаються актуальними. До них слід віднести:

- високий рівень безробіття серед молоді;
- невідповідність набутих професійних знань та навичок потребам ринку праці сьогодні й у перспективі 5–10 років;

---

⁶ Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна». Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017 р.

- проблеми з працевлаштуванням і кар'єрним зростанням людей з інвалідністю, гендерними обмеженнями на ринку праці;
- високий рівень зайнятості молоді в неформальному секторі економіки, особливо в сільській місцевості;
- зростання темпів трудової міграції молоді.

Високий рівень молодіжного безробіття: рівень безробіття молоді, особливо віком 15–24 роки, зазвичай вищий, ніж інших вікових груп (у 2016 р. становив 23% проти 9,7% серед осіб працездатного віку)⁷. Рівень безробіття української молоді саме цієї вікової групи вищий у порівнянні з рівнем безробіття молоді країн ЄС (18,7%)⁸. В Україні зафіксовано й найвищий у Європі відсоток молоді віком 15–29 років, яка ніде не навчається та не працює⁹. Тривале безробіття або незайнятість молоді позначиться на їхній інтеграції в ринок праці, якості їх працевлаштування. Безробіття має негативний вплив на матеріальний стан молодої людини, а також на її емоційний і фізіологічний стан, призводить до зниження соціального статусу, досить часто виступає головною причиною відкладення шлюбу та народження дітей.

Проблеми з працевлаштуванням і кар'єрним зростанням: значний вплив на рівень молодіжного безробіття має й неможливість знайти роботу хлопцям і дівчатам після закінчення навчання через невідповідність освіти потребам ринку праці. На ринку праці України відзначають гендерні обмеження, проблеми з кар'єрним зростанням людей з інвалідністю. За даними Міністерства соціальної політики, у 2017 р. в Україні було працевлаштовано тільки 26,2% людей з інвалідністю¹⁰. Система квотування робочих місць для людей з інвалідністю на підприємствах (передбачено ст. 19 ЗУ «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні») фактично не працює. Значною проблемою залишаються доступність осіб з інвалідністю до закладів освіти й робочих місць, брак програм їхньої адаптації до робочого місця тощо. На ринку праці в Україні є й гендерні обмеження, як-от: прояви дискримінації за статтю в пошуках роботи, гендерна професійна сегрегація, негативним проявом якої є те, що жінки концентруються в секторах, де оплата праці нижча (освіта, соціальна сфера тощо) і не гарантує їм гідного матеріального забезпечення. За даними досліджень, кількість жінок в українських технологічних компаніях дорівнює 23%, а на рівні топ-менеджерів їх ще менше¹¹; різниця ж у середній заробітній платі жінок і чоловіків становить 27%¹².

Невідповідність набутих професійних знань та навичок потребам ринку праці сьогодні й у перспективі 5–10 років: триває тенденція вибору молодими людьми професій і спеціальностей, якими перенасичений ринок праці України і які не відповідають прогнозованому розвитку ринку праці, не враховують глобальних тенденцій розвитку суспільства й економіки. Крім того, численні дослідження фіксують поглиблення розриву між рівнем знань та навичок, які хлопці й дівчата здобули в навчальних закладах, і тими, яких потребують роботодавці. З огляду на глобальні тенденції змін у світі, що пов'язані з розвитком технологій і глобалізації, програми професійної підготовки майбутніх спеціалістів та спеціалісток

⁷Рівень безробіття населення (за методологією МОП) за статтю, віковими групами та місцем проживання у 2016 році. Держстат. – Доступно з <http://www.ukrstat.gov.ua/>

⁸МОЛОДЬ НА РИНКУ ПРАЦІ. Аналітична записка. Ринок праці України у 2017 р. Державна служба зайнятості. Доступно з <https://www.dcz.gov.ua/analytics/68>

⁹Безробіття серед молоді: дрібниця чи вирок? Доступно з <https://voxukraine.org/uk/bezrobittya-sered-molodi-dribnitsya-chi-virok/>

¹⁰Працевлаштування людей з інвалідністю – чому система санкцій не працює? Доступно з <http://gurt.org.ua/news/informator/46264/>

¹¹Технологічний пакт розвитку жінок у STEM компаніях. Доступно з <http://tech4women.info/>

¹²Державна соціальна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року, Затверджена постановою Кабінету Міністрів від 11.04.2018 р., № 273

мають стати надзвичайно гнучкими й більшою мірою орієнтованими на здобуття м'яких навичок (аналітичне мислення, здатність швидко навчатися, креативність, комунікаційні навички тощо).

Високий рівень зайнятості молоді в неформальному секторі економіки, особливо в сільській місцевості: за даними статистики, рівень неформальної зайнятості молоді досить високий. Найвищий її рівень серед осіб у віці 15–29 років (23,8% усіх задіяних у неформальному секторі)¹³. Це насамперед спричинено необхідністю поєднувати навчання та роботу для отримання додаткових засобів до існування.

Збільшення темпів трудової міграції молоді: триває відтік української молоді за кордон. За різними оцінками, кількість трудових мігрантів сягає 4 млн осіб, і більшу частину їх становлять молоді люди у віці 15–40 років. Українські трудові мігранти мають здебільшого професійно-технічну освіту, тільки третина з них (за різними дослідженнями 2015–2017 років, від 16% до 37%) має вищу освіту. Переважна більшість із них працює у сфері будівництва, сільського господарства та в домогосподарствах. Головна причина трудової міграції – вищий рівень заробітних плат у країнах, куди їдуть українські заробітчани. За даними досліджень 2017 р., у 2014–2016 рр. до країн ЄС виїхало приблизно 3 тис. висококваліфікованих спеціалістів сфери ІТ, що становить 3% працівників цієї галузі.¹⁴ За результатами соціологічних досліджень, частка молоді, яка бажає виїхати за межі України, зростає (з 52,3% серед тих, хто хоче виїхати зі свого населеного пункту, у 2015 р. до 74,1% у 2017 р.)¹⁵.

Таким чином, **мета – створення можливостей для забезпечення гідного життєвого рівня та самореалізації молоді.**

Національна стратегія працевлаштування молоді до 2025 р. передбачає фокус на трьох основних етапах розвитку кар'єри, а саме:

- **навчання у школі:** побудова ефективної системи кар'єрного консультування, навчання і професійної підготовки, які коригуються з тенденціями та змінами в економіці й суспільстві і відповідають потребам ринку праці в період переходу від середньої до професійної та вищої освіти.
- **навчання в закладах вищої та професійної (професійно-технічної) освіти й перехід від навчання до роботи:** система підтримки (стажування, програми підприємництва, програми адаптації до потреб ринку праці) молоді в період переходу від навчання до роботи, що дасть змогу наблизити систему підготовки фахівців до потреб ринку праці.
- **ринок праці:** забезпечення стабільності входження молодих людей на ринок праці з урахуванням потреб ринку праці регіонів.

---

¹³Неформально зайняте населення за статтю, місцем проживання та віковими групами у 2017 р. Держстат. Доступно з https://ukrstat.org/uk/operativ/menu/menu_u/rp.htm

¹⁴Скільки українців поїхало за кордон і що державі з цим робити. Дослідження Центру економічної стратегії, 2018 р. Доступно з <https://ces.org.ua/skilky-ukraintsiv-poikhalo-za-kordon-i-shcho-z-tyym-robyty-derzhavi/>

¹⁵Молодь України 2017